

Sosiaali- ja terveysministeriö

kirjaamo@stm.fi

Asia Lausunto asiakasseteliä ja henkilökohtaista budjettia koskevista asiakirjamalleista

STM091:00/2017, STM/3421/2017

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt lausuntoa asiakasseteliä, henkilökohtaista budjettia ja suun terveydenhuollon yksikössä tuotettavia suun terveydenhuollon suoran valinnan palveluita koskevista asiakirjamalleista.

Näkemisen ja silmäterveyden toimiala NÄE ry kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa. Tämä lausunto koskee asiakasseteliin liittyviä asiakirjamalleja. Liitto ei anna lausuntoa henkilökohtaisen budjetin ja suun terveydenhuollon asiakirjamalleista.

Yleistä asiakirjamalleista ja niiden valmistelusta

NÄE ry:n mielestä on tarkoituksenmukaista, että sosiaali- ja terveysministeriö tukee maakuntien sote-uudistuksen valmistelutyötä mm. tuottamalla asiakirjamalleja. Niiden hyödyntäminen säästää suunnittelutyötä ja mahdollistaa yhdenmukaiset käytännöt maakunnissa. On kaikkien etu, että maakunnissa sovelletaan lakeja ja kansallisia ohjeita samalla tavalla.

Asiakirjamalleja on valmisteltu sosiaali- ja terveysministeriön johdolla viranomaisyhteistyönä. Sote-keskusten malliasiakirjoista järjestettiin kuulemistilaisuus 14.3.2018, johon myös NÄE ry osallistui Suomen Yrittäjien toimialajärjestönä. Asiakirjamalleja on muokattu merkittävästi tilaisuuden palautteen perusteella.

Asiakirjojen rakenne

Malliasiakirjojen rakenteen on oltava selkeä. Asiakirjoista pitää selkeästi erottua, milloin on kyse maakunnan ja palveluntuottajan välisestä sopimuksesta ja siihen liittyvistä yleisistä sopimusehdoista ja milloin taas asiakkaalle syntyvistä oikeuksista saada hänelle kuuluvia palveluita.

NÄE ry:n mielestä asiakirjamallien rakenne vaatii vielä selkeyttämistä.

Asiakirjojen suhde lainsäädäntöön ja julkisiin tietolähteisiin

Malliasiakirjoihin on sisällytetty paljon turhaa raportointia ja niihin on kirjattu seikkoja, jotka jokainen palveluntuottaja automaattisesti lainsäädännön mukaisesti terveystalvituja tuottaessaan täyttää. Vaadittavasta raportoinnista suurin osa on saatavissa virallisista lähteistä.

Itsestäänselvyyksiä, kuten lakien tai työehtosopimusten noudattamista, ei ole tarpeen kirjata. Kaikkia palveluntuottajia sitovat ehdot kannattaisi koota ns. yleisiksi sopimusehdoiksi, joihin sitten viitataan maakunnan ja tuottajan välisessä sopimuksessa.

NÄE ry:n mielestä maakunnan ja palveluntuottajan välisessä sopimuksessa pitäisi sopia vain sopimuksen kohteena olevien palveluiden tuotantoon liittyvät asiat, ja muut yleiset asiat tulisi koota sopimuksen liitteeksi yleisiksi sopimusehdoiksi tai hallintopäätöksen osaksi.

Asiakasseteliä koskevat malliasiakirjat

Asiakasseteliä koskevissa asiakirjamalleissa palveluiden tuottamista säädellään erittäin yksityiskohtaisesti. Malliasiakirjoissa pitäisi kuvata palveluiden sisältö yleisellä tasolla ja jättää keinot lopputulokseen pääsemiseksi palveluntuottajan ratkaistavaksi. Nyt asiakirjoissa esiintyvä liian yksityiskohtainen sääntely ei kannusta palveluntuottajia innovoimaan ja etsimään uusia ja kustannusvaikuttavampia toteuttamistapoja.

Maakunnan omalle palvelutuotannolle täytyy ehdottomasti asettaa samat vaatimukset kuin yksityisille toimijoille. Malliasiakirjojen kirjaus asiasta on selkeä ja hyvä.

NÄE ry:n mielestä malliasiakirjoista tulee vähentää yksityiskohtaista sääntelyä.

NÄE ry esittää, että tämän lausuntokierroksen palautteen perusteella kehitetyt malliasiakirjat lähetetään vielä uudelleen sidosryhmille lausuttavaksi kesän jälkeen.

Helsinki, 15.6.2018

Näkemisen ja silmäterveyden toimiala NÄE ry

Panu Tast, toimitusjohtaja